

DET TALTE ORD GÆLDER

TALEPUNKTER SAMRÅD VEDR. LÆKAGE I 2007

Spørgsmål H

Har ministeren eller Forsvarsministeriet iværksat en intern undersøgelse af den oplyste læk fra Forsvarsministeriet, som forventet og krævet af Søren Espersen (DF) i udsendelsen 'Jersild Live' den 28. januar 2010?

Når nu spørgsmålet eksplicit nævner hr. Søren Espersen, vil jeg ikke undlade at nævne, at hr. Søren Espersen mandag aften i DR Nyhederne udtalte, at hvis ikke Jacob Winther fremgår af den meget omtalte lydoptagelse, så mener hr. Søren Espersen, at vi bør standse denne tre år gamle sag og stoppe hetzen mod Jacob Winther.

Når det så er sagt, vil jeg gerne understrege, at spørgsmålet om kompromittering af fortrolige oplysninger – og soldaternes sikkerhed i det hele taget – altid vil bero på en konkret, militærfaglig vurdering.

Det er selvsagt en vurdering, der foretages hos de faglige myndigheder ude i forsvaret og ved Forsvarets Efterretningstjeneste. Det er altså ikke en vurdering, jeg som minister vil skulle foretage.

Sagen med Thomas Rathsacks bog, "I krig med eliten" er et eksempel på en situation, hvor forsvaret vurderede, at der var tale om, at en navngiven forfatter, bryder sin tavshedspligt.

En vurdering, der i øvrigt fandt støtte i byrettens kendelse. Og den sag efterforskes nu – på baggrund af en anmeldelse fra forsvaret – af auditørkorpset.

I sagen med Jægerbogen forsøgte forsvaret altså inden bogens udgivelse at stoppe en spredning af tavshedsbelagte oplysninger. Et forsøg, der indledningsvis bestod i et ihærdigt forsøg på at komme i dialog med forlaget og undgå en fogedsag. Forsøget på dialog strandede imidlertid på grund af manglende vilje hos forlaget, og

DET TALTE ORD GÆLDER

derfor måtte forsvaret se sig nødsaget til at gå fogedretsvejen. En linje, der i øvrigt af forsvaret var fremlagt i kredsen af forligspartier, og hvortil der ikke havde været bemærkninger.

I sagen om udsendelse af Jægerkorpset i 2007 forholder sagen sig anderledes. Her var der tale om, at lækagen var sket, og hvor det skønnedes, at flere hundrede personer var bekendt med sagen forud for mødet i det Udenrigspolitiske Nævn den 27. april 2007.

Det var på den baggrund i 2007 såvel Forsvarsministeriets som forsvarets vurdering, at der ikke var grundlag for at iværksætte en undersøgelse af, hvordan oplysningerne kom til mediernes kendskab.

Der har i lyset af de nu fremsatte beskyldninger mod presserådgiveren i Forsvarsministeriet fra forskellig side været rejst spørgsmål om undersøgelse af sagen vedrørende lækage af oplysninger med relation til beslutningen om at udsende dele af Jægerkorpset til Irak i april 2007.

Som bekendt er der nu indgivet en politianmeldelse i sagen, og politiet har den 4. februar meddelt, at der indledes efterforskning.

Forsvarsministeriet tog allerede den 29. januar 2010 kontakt til Københavns Politi og meddelte, at Forsvarsministeriet selvsagt vil være politiet behjælpelig i sagen.

I den forbindelse er der udarbejdet oversigter over de personer og personkredse, som på det foreliggende grundlag skønnes at have haft viden om udsendelsen af jægersoldaterne på tidspunktet for mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn den 27. april 2007. Disse oversigter blev den 29. januar 2010 afleveret til politiet.

I forhold til den aktuelle sag er det jo også sådan, at en lækage af den omhandlede karakter i givet fald kan være en strafbar handling, og her er politiet den rette myndighed.

Så det ville være helt forkert – og i strid med helt basale retssikkerhedsmæssige principper – hvis Forsvarsministeriet startede en egen "privat" efterforskning op parallelt med politiets efterforskning.

Men som jeg har sagt før, vil Forsvarsministeriet selvsagt være politiet behjælpelig i efterforskningen.

Allerede på den baggrund giver det ikke mening at spekulere yderligere over, om Forsvarsministeriet selv skal iværksætte en undersøgelse eller ej. En undersøgelse, der i øvrigt på ingen måde ville kunne matche en politimæssig efterforskning med de muligheder, en sådan indebærer.

Spørgsmål I

Hvorfor vil ministeren ikke iværksætte en officiel undersøgelse i lyset af de nye oplysninger i sagen, hvor en erfaren og respekteret journalist oplyser, at oplysningerne kom fra Forsvarsministeriet?

Som jeg netop var inde på i min besvarelse af spørgsmål H, er der som bekendt indgivet en politianmeldelse i sagen, og politiet har den 4. februar meddelt, at der er indledt efterforskning.

Forsvarsministeriet tog allerede den 29. januar 2010 kontakt til Københavns Politi og meddelte, at Forsvarsministeriet selvsagt vil være politiet behjælpelig i sagen.

I den forbindelse er der udarbejdet oversigter over de personer og personkredse, som på det foreliggende grundlag skønnes at have haft viden om udsendelse af jægersoldaterne på tidspunktet for mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn den 27. april 2007. Disse oversigter blev den 29. januar 2010 afleveret til politiet.

I forhold til den aktuelle sag er det jo også sådan, at en lækage af den omhandlede karakter i givet fald kan betragtes som en strafbar handling, og her er politiet den rette myndighed. Så det ville være helt forkert – og i strid med helt basale retssikkerhedsmæssige principper – hvis Forsvarsministeriet startede en egen "privat" efterforskning op parallelt med politiets efterforskning.

Og med fare for at gentage mig selv vil Forsvarsministeriet selvsagt være politiet behjælpelig i efterforskningen.

Allerede på den baggrund giver det ikke mening at spekulere yderligere over, om Forsvarsministeriet selv skal iværksætte en undersøgelse eller ej. En undersøgelse, der i øvrigt på ingen måde ville kunne matche en politimæssig efterforskning med de muligheder, en sådan indebærer.

Nu må vi i stedet give politiet den fornødne arbejdsro og afvente resultatet af efterforskningen.

Spørgsmål J

Hvorfor blev der ikke iværksat en undersøgelse af lækken i 2007, når Forsvaret tilsyneladende vidste (jf. den daværende forsvarschefs udtalelser til DR den 28.januar 2010), at oplysningerne var lækket før mødet i Udenrigspolitisk Nævn?

Jeg vil gerne starte besvarelsen af spørgsmål J med at opsummere situationen i 2007.

Den 19. april 2007 bliver Forsvarsministeriet angiveligt mundtligt orienteret om, at chefen for den danske styrke i Irak har anmodet om at blive forstærket med specialoperationsstyrker.

Ønsket var aktivt at kunne imødegå truslen fra indirekte skydende våben mod de danske og britiske styrker på Basra Air Station i det sydlige Irak.

Den 23.-26. april 2007 gennemfører jeg, som så ofte før, besøg ved de danske styrker i Irak. Herunder besøger jeg også soldaterne i Basra de to sidste dage, 25.-26. april. Med på besøget er repræsentanter fra pressen.

Den 26. april 2007 fremsender Forsvarskommandoen en indstilling til Forsvarsministeriet om at udsende dele af Jægerkorpset til støtte for den danske bataljon i Irak, og allerede dagen efter, den 27. april 2007, hasteindkaldes Det Udenrigspolitiske Nævn. Ved denne lejlighed bliver Nævnet rådført om udsendelsen i fortrolighed. Efterfølgende sender Forsvarsministeriet bemyndigelsen til deployering af bidraget til Forsvarskommandoen.

Samme dag bliver forsvaret og Forsvarsministeriet opmærksomme på, at Jyllands-Posten og TV2 er i besiddelse af oplysninger om udsendelsen af bidraget fra Jægerkorpset. Både forsvarschefen Jesper Helsø og min pressechef Jacob Winther tager derfor kontakt til de to medier for at undgå medieomtale før udsendelsen af soldaterne. Fokus er på dette tidspunkt at undgå en

kompromittering af soldaternes sikkerhed og forudsætninger for løsning af opgaven.

Som jeg har været inde på i mine tidligere besvarelser, var det i 2007 såvel Forsvarsministeriet som forsvarets vurdering, at der ikke var grundlag for at iværksætte en undersøgelse af, hvordan oplysningerne kom til mediernes kendskab.

Dette forhold skyldes bl.a., at der skønnes at være flere hundrede personer, som var bekendt med sagen forud for mødet i det Udenrigspolitiske Nævn den 27. april 2007.

En lang række myndigheder vil i sagens natur være involveret, enten i planlægningen eller som støtte til gennemførelsen af en sådan operation. Bl.a. kan nævnes:

- Forsvarsministeriet
- Forsvarskommandoen
- Forsvarets Efterretningstjeneste
- Hæren Operative Kommando, når vi taler jægersoldater
- Jægerkorpset, naturligvis
- Flyvevåbnet ift. transport
- Forsvarets Sundhedstjeneste mht. vaccinationer
- Udenlandske samarbejdspartnere
- Enheder i missionsområdet, i dette tilfælde DANCON Iraq

Det er mange, men faktum er, at udsendelse af specialstyrker ikke er noget, man "bare lige gør". Det kræver involvering af en række myndigheder inden for Forsvarsministeriets område.

Spørgsmål K

Hvorfor beskyldte regeringen i april 2007 Udenrigspolitisk Nævn for at have lækket oplysninger om sagen, når det måtte have stået klart for regeringen, at lækken skete før mødet i nævnet?

Hverken i 2007 eller i dag er jeg i stand til at afvise, at der har været viderebragt oplysninger fra Nævnet i forbindelse med mødet den 27. april 2007.

Det er heller ingen hemmelighed, at der før – og siden for den sags skyld – har været viderebragt oplysninger, der er givet i fortrolighed i Nævnet.

Derfor kan jeg heller ikke afvise, at disse forhold kan have dannet baggrund for de udtalelser, der kom fra flere fronter i 2007.